

פרט לבוגרת שכלו מקצת בתוליה שאף היא אינה מותרת לכהן גדול, דברי רבי מאיר.

רבי אלעזר ורבי שמעון מכשירים בבוגרת לכהן גדול.

וקא סלקא דעתין בביאור מחלוקתם:

דברי מאיר סבר: כיון שכלו לבוגרת מקצת בתוליה, ו"מקצת בתולים אינו ככל בתולים" לכן היא פסולה לכהן גדול.

ורבי אלעזר ורבי שמעון סוברים: "מקצת בתולים ככל בתולים", ולכן כשירה הבוגרת שיש לה מקצת בתולים לכהן גדול.

הרי שסברתם כאן היא בהיפך מסברתם לענין מקצת כסף?!?

ומשנינן: לעולם דעת רבי מאיר היא ש"מקצת כסף ככל כסף" ואף "מקצת בתולים ככל בתולים" ורבי שמעון חולק, ואולם התם גבי בוגרת שרבי מאיר פוסלה ורבי שמעון מכשירה בקראי פליגי [בדרשת המקראות הוא שנחלקו]:

רבי מאיר סבר:

אילו היה אומר הכתוב "בתולה" בלבד, היה

כל כתובתה אפותיקי [שעבוד לפריעת חוב] לאחר, שוב אין לה מזונות דברי רבי מאיר⁽¹³⁾, וזו היא דעת חכמים במשנתנו.

רבי שמעון אומר:

אף על פי שלא מכרה ולא משכנה כתובתה אלא מהציתה, איבדה מזונותיה, והשאר לא תמכור אלא בבית דין⁽¹⁴⁾, וזו היא דעתו של תנא קמא שבמשנתנו.⁽¹⁵⁾

למימרא [האמנם] דרבי שמעון — הסובר שאפילו לא מכרה אלא את מקצתה איבדה את מזונותיה — סבר: דלא אמרינן "מקצת כסף ככל כסף", כלומר: אין אומרים שמקצת חוב הכתובה שעדיין נשאר על היתומים הרי הוא כאילו כל חוב הכתובה מוטל עליהם, ולא תפסיד מזונות.

ורבנן — רבי מאיר הסובר שלא הפסידה מזונותיה — סברי: אמרינן "מקצת כסף ככל כסף", והיות ומקצת חוב הכתובה עדיין הוא חוב על היתומים, הרי זה כמי שכל חוב הכתובה עליהם ולא הפסידה מזונותיה.⁽¹⁶⁾

והלוא תיקשי: הא איפכא שמעינן להו [הרי מצאנו את שיטותיהם הפוכות בזה]!?

דתניא: כתיב גבי כהן גדול: "והוא אשה בבתוליה יקח" ולא את שאינה בתולה:

ולשונו צריכה ביאור שבגמרא אוקמוה כרבי שמעון שהמוכרת מקצת כתובתה הפסידה מזונות, ולא כרבי שמעון דמכירה חוץ לבית דין, וצריך תלמוד.

16. א. ראה מה שתמה כאן ה"פני יהושע", ובמה שכתב על לשון רש"י שכתב "לא אמרינן מקצת כסף, מוהר הבתולות".

13. כן כתב רש"י, וכן מוכח בהמשך הסוגיא, אבל בתוספתא ליתא כמבואר במסורת הש"ס.

14. כן הוסיף המהרש"ל.

15. רש"י במשנה כתב: רבי שמעון קאמר לה דאמר אין מוכרת שלא בבית דין אלא למזונות, וזו וכו' והכי מוקי לה בגמרא כרבי שמעון,